

QORTI ĊIVILI PRIM'AWLA
IMHALLEF
ONOR. JOSEPH AZZOPARDI LL.D.

Illum il-Ġimgħa, 7 ta' Ottubru 2016

Kawża Nru: 17

Ċit Nru: 1966 / 00 JA

Peter Montebello

-vs-

**Cranes & Commercial Plant
Sales Limited ġja' maghrufa
bhala J. Cassar Commercial
Plant Sales Limited u
preċedement maghrufa bhala
Joseph Cassar Auto Parts
Limited**

Il-Qorti,

Rat iċ-Ċitazzjoni pprezentata mill-attur fil-25 ta' Settembru 2000
li permezz tagħha ġie premiss:

Illi l-attur daħal b'negozju mas-soċjeta' konvenuta fejn din obligat ruħha illi tbiegħlu gaffa mudell FIAT ELLIES 645B numru ta' Registrazzjoni LAC 214 versu l-prezz ta' ħamest elef u ħames mitt Lira Maltin (Lm 5,500) li għall-pagament ta' liema prezz ġew aċċettati xi kambjali mill-attur bħala garanzija u saru anke xi pagamenti akkont fl-ammont ta' ħamest elef u ħames mitt Lira Maltin (Lm 5,500); jiġi senjalat għall-attenzjoni tal-Qorti illi hemm Appell pendenti minn sentenza fuq il-kambjala aċċettata mill-attur fl-ismijiet **“Cranes and Commercial Plant Sales Limited”** ġja' magħrufa bħala Joseph Cassar Auto Parts Limited liema sentenza nġhatat wara proċediment;

Illi s-soċjeta' konvenuta naqset minn diversi obbligi tagħha taht il-ftehim fosthom illi jsir it-trasfer relattiva mal-awtoritajiet, illi jingħata *number plate* tal-vettura għaliex din kienet u baqgħet *garaged* u l-esponent in kwantu ma mhux fuq ismu ma jista' jagħmel xejn biex joħroġha; is-soċjeta' konvenuta naqset ukoll milli tfori lill-atturi bid-dokumentazzjoni fiskali relattiva u fuq kollox l-esponent sofra d-danni kontrattwali minħabba li ma setax mis-sena 1996 jagħmel użu minn makkinarju għall-iskopijiet tan-negozju tiegħu ta' *excavation*’;

Illi s-soċjeta' konvenuta ġiet kemm-il darba avvicinata bonarjament u anke ufficjalment interpellata permezz ta' ittra ufficjali tal-15 ta' Mejju 2000, iżda inutilment,

Tgħid għalhekk is-soċjeta' konvenuta għaliex din il-Qorti m'għandhiex:

1. tikkundanna lis-soċjeta' konvenuta sabiex fi żmien qasir u perentorju teffettwa ma' l-awtoritajiet kompetenti t-transfer relattiv tal-gaffa, tagħmel dak kollu li hu meħtieġ sabiex l-attur ikollu n-*number plates* f'idejh tal-gaffa, u dan jinkludi l-ħlas tal-arretrati kollha tal-licenzja, prevja verifika tax-*chassis* u *engine number*;

2. tiddikjara u tiddeċiedi illi s-soċjeta' konvenuta għar-raġunijiet fuq premessi kkawżat danni lill-attur konsistenti fit-telf ta' xogħol;
3. tillikwida tali danni hekk kkawżati;
4. tikkundanna lis-soċjeta' konvenuta sabiex tħallas lill-attur id-danni hekk likwidati.

Bl-imġax mid-data tal-konkluzjoni tal-bejgħ u bir-riserva ta' kull azzjoni fil-liġi u bl-ispejjeż inklużi dawk tal-ittra bonarja tas-7 ta' Lulju 2000 u tal-ittra uffiċjali tal-15 ta' Mejju 2000; il-konvenut ingunt għas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tal-attur u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota tal-eċċezzjonijiet tas-soċjeta' konvenuta ppreżentata fid-19 ta' Ġunju 2001 li permezz tagħha eċċepiet:

1. Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt, *stante* illi s-soċjeta' konvenuta qatt ma mpediet lill-attur milli jersaq għat-trasferiment tar-registrazzjoni tal-gaffa mibjugħa;
2. Illi kien il-konvenut li naqas milli jersaq għat-trasferiment tal-gaffa lilu mibjugħa, liema nuqqas kien probabbli dovut għall-fatt illi naqas li jħallas il-prezz miftiehem lis-soċjeta' konvenuta;
3. Illi l-attur ma bagħta ebda danni *stante* illi huwa ħadem regolarment bil-gaffa;
4. Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, fi kwalsiasi każ, jekk l-attur sofra danni, dan kien dovut għan-nuqqas tiegħu

li jersaq għat-trasferiment tar-registrazzjoni u li jhallas il-prezz miftiehem.

Salv eċċezzjonijiet oħra.

Rat id-dikjarazzjoni mahlufa tas-soċjeta' konvenuta u l-lista tax-xhieda.

Rat il-kontro-talba tas-soċjeta' konvenuta fejn gie premess:-

Illi s-soċjeta' konvenuta tixtieq tipprevalixxi ruħha mid-dritt tal-kontro-talba;

Illi s-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonata bieghat u ssuplixxiet lill-attur, fuq perjodu ta' żmien, ingenji u *parts* għal dawn l-ingenji;

Illi l-attur kellu kont mas-soċjeta' konvenuta u minn żmien għal żmien kien jagħmel pagamenti akkont;

Illi l-attur rikonvenzjonat illum għandu jagħti lis-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonata, is-somma ta' disat elef seba' mija u ħamsa u sebghin lira Maltin (Lm9,775) rappreżentanti l-bilanċ fuq il-prezz ta' dawn l-ingenji u *parts* mibjugħa;

Illi għalkemm debitament interpellat l-attur baqa' inadempjenti;

Jgħid għalhekk l-attur rikonvenzjonat, għalhiex m'għandhiex din l-Onorabbli Qorti:-

1. Tiddikjara illi l-attur rikonvenzjonat huwa d-debitur tas-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonata fis-somma ta' disat elef, seba' mija u ħamsa u sebghin lira Maltin (Lm9,775), jew somma verjuri, rappreżentanti l-bilanċ dovut fuq il-prezz ta'

diversi ngenji u *parts* mibjugħa u ssupliti fuq perjodu ta' żmien u imgħax kalkolat mid-data tad-dovut pagament;

2. Tikkundanna lill-attur rikonvenzjonat, iħallas lis-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonata, is-somma ta' disat elef, seba' mija u ħamsa u sebgħin lira Maltin (Lm9,775) jew somma verjuri, rappreżentanti l-bilanċ dovut fuq il-prezz ta' diversi ngenji u *parts* mibjugħa u ssupliti fuq perjodu ta' żmien, u imgħax ikkalkolat mid-data tad-dovut pagament.

Bl-ispejjeż u l-imgħax legali kontra l-attur li minn issa hu ngunt in subizzjoni.

Rat in-nota tal-eċċezzjonijiet tal-attur għall-kontro-talba tas-soċjeta' konvenuta fejn eċċepixxa:

1. Preliminarjament in-nullita' tal-kontro-talba *stante* li mhijiex ammissibbli fil-parametri tal-Art 396 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili;
2. L-eċċezzjoni ta' *res judicata* għaliex dan il-punt diġa' ġie deċiż bejn il-partijiet fejn azzjoni proposta mill-konvenut odjern ġiet respinta fi stadju ta' Appell, Ċit Nru 344/98 GC kawża deċiża fis-6 ta' Ottubru 2000;
3. Illi kwalunkwe azzjoni tal-konvenut rikonvenjent hija perenta u jew preskritta bid-dekors taż-żmien;
4. Illi mingħajr preġudizzju għall-premess, fil-mertu l-attur rikonvenut ma għandu jagħti xejn għaliex dejjem ħallas u fil-mertu jirriserva li jeċċepixxi prova tal-ħlas mingħajr preġudizzju għall-eċċezzjoni tad-dekadenza u jew preskrizzjoni.

Salvi eċċezzjonijiet oħra.

Rat l-atti kollha tal-kawża nkluzi d-dokumenti u noti ta' sottomissjonijiet;

Rat is-sentenza preliminari datata 31 ta' Mejju 2004 (fol 66) fejn ġie deċiż:

“Għal dawn il-motivi l-Qorti tiċhad l-ewwel żewġ azzjonijiet tal-attur għall-kontro-talba tal-konvenuti u tordna l-kontinwazzjoni tal-kawża. Spejjeż riservati għall-ġudizzju.”

Rat il-verbal tal-Qorti tal-25 ta' Mejju 2016 fejn il-kawża thalliet għas-sentenza għallum 7 ta' Ottubru 2016.

Ikkunsidrat:

Fatti

Illi f'din il-kawża l-attur, Peter Montebello talab għal trasferiment ta' gaffa li huwa kien xtara mal-awtorita' kompetenti mis-soċjeta' konvenuta għal fuq ismu. Da parti tagħha s-soċjeta' konvenuta wiegbet illi l-attur qatt ma kien impedit milli jersaq għat-trasferiment u illi huwa ma kienx ħallas għall-prezz tal-bejgħ tal-gaffa. Saret ukoll kontro-talba rikonvenzjonali fejn permezz tagħha ntalbet is-somma ta' Lm9,775 bhala bilanċ u imgħax ta' ngenji u *parts* mibjugħa. L-attur wiegeb għall-kontro-talba billi eċċepixxa n-nullita' tal-kontro-talba u *res iudicata*. Dawn l-eċċezzjonijiet ġew respinti kif issemma. Eċċepixxa wkoll il-preskrizzjoni u dekadenza, u mingħajr preġudizzju għal dawn tal-aħħar, li ma għandu jagħti xejn għaliex dejjem ħallas. Fil-fatt iż-żewġ partijiet eċċepew sussegwentement il-preskrizzjoni: l-attur bi twegiba għall-kontro-talba tat-tmintax-il xahar u tal-ħames snin, kontemplati fl-artikoli 2148(b) u 2156(f) tal-Kodiċi Ċivili (Kap 16 tal-Liġijiet ta' Malta) rispettivament; u l-konvenut preskrizzjoni tas-sentejn li titratta d-danni *ex delicto*, skont l-artikolu 2153 tal-Kodiċi Ċivili (Kap 16 tal-Liġijiet ta' Malta).

Xhieda

Illi l-attur, **Peter Montebello** mal-affidavit tiegħu (fol 72), ipprezenta kopja ta' fattura [fol 75] maħruġa minn J. Cassar Commercial Plant Sales Limited datata 3 t'April 1996 għal Lm5,550; u kopji ta' ċekkijiet [fol 76-77] ta' Lm 2,500 maħruġ fit-28 ta' Mejju 1996, ieħor ta' Lm 1,000 u ta' Lm 2,000 lill-Avukat Dr Mario de Marco għan-nom tal-klijent tiegħu. Huwa spjega li kien limitat kemm seta' jaħdem bil-gaffa peress illi ma setgħetx tintuża fit-triq u għaldaqstant tilef ħafna xogħol u *tender* u għalhekk kien qed jitlob id-danni.

Illi in kontro-eżami (fol 89) l-attur xehed illi din kienet gaffa tar-roti u mhux bil-katina (kif xehed ix-xhud Brian Farrugia ara aktar isfel) u spjega li dam juża l-gaffa għal xi tmien xhur iżda kien imbagħad waqfuh il-Pulizija.

Illi l-istess xhud ipprezenta kopja tal-*logbook* (fol 93) u kopja ta' polza ta' assikurazzjoni (fol 94).

Illi l-istess **Peter Montebello** prodott in subizzjoni (fol 220) ikkonferma illi l-firma fuq *invoice* 5458 a fol 128 kienet tiegħu. Dwar il-firma fuq *invoice* 3135 a fol 131 u *invoice* 2715 huwa xehed li l-firma kienet "daqxejn differenti." Ikkonferma l-firma fuq l-*invoices* 2601, 2296, 1982, 1863 u 1113. Iżda kellu dubju fuq il-firma fuq *invoices* 2003 u 7908.

Illi **Brian Farrugia** fis-seduta tal-1 ta' Ġunju 2005 xehed ili huwa jaħdem bħala *senior clerk* fil-*Licensing and Testing Directorate*. Spjega illi l-gaffa mertu tal-kawża tgħajjat lil Joseph Cassar *on behalf of* J. Cassar Commercial & Plant u kienet ilha reġistrata fuq ismu mid-29 ta' Jannar 1996 u giet iggaraxxjata mill-ewwel u għadha hekk reġistrata sallum. *Inoltre* spjega illi din il-vettura giet impurtata Malta u giet irregistrata u ggaraxxjata fl-istess hin. Meta jsir hekk normalment tkun ser

tintuża għall-*indoor purposes* go proprjeta' privata u ma toħroġ fuq it-triq. Il-pjanċi ngħataw biss bhala referenza iżda qatt ma ħarġu fit-triq, u l-*logbook* kien elenkat fil-*file*. Xehed “*jien għandi miktub li hija mechanical shovel, anke meta għamlu l-inspection il-pulizija, jekk hi fuq il-ktajjen, ma tistax toħroġ fit-triq, trid tiġi dejjem trasportata minn private property għal private property oħra. Qatt ma tista' toħroġ on public roads. Jekk inhi fuq ir-roti, iva tista' tiġi liċenzjata.*”

Illi **Joseph Cassar** (fol 114) fil-kapaċita' tiegħu ta' direttur ta' Cranes & Commercial Sales Limited. B'mod partikolari dwar it-trasferiment jixhed hekk (fol 117):

“*Rajtha kemm-il darba fuq sites. Jien kieku ġie talabni transfer kont nagħtihulu, m'għandix għalfejn ma nagħtihulux jiena, m'għandix x'inżomm, bħalma jiena bieġhejtlu t-trakk, il-Leyland, u dawwartulu għax dak jintuża l-hin kollu...*”

Illi mbagħad mistoqsi mill-Qorti jispjega (fol 121) s-segwent:

“*Qorti: Rigward it-transfer pero', apparti personalment, qatt ma bagħatlek ittri bl-avukat biex tersaq għat-transfer?*”

Xhud: Le, qatt ma talabni, qatt, la ittri, la hekk.

Illi dwar il-pagament mitlub mill-attur x-xhud spjega li kien intbagħat *statement* normali u xi ittri bl-avukat. Xehed illi huwa qatt ma ngħata raġuni mill-attur għaliex ma riedx iħallas. Ix-xhud ippreżenta l-*istatement* u *supporting invoices* (fol 126-145 immarkati Dok 'JC1' u 'JC2').

Illi ġie rilevat illi għalkemm il-kumpanija konvenuta kienet qed titlob Lm 9,775 iżda l-*istatement* u dokumenti oħra esebiti jindikaw ċifri oħrajn. Għal dan il-għan ix-xhud ippreżenta

redikont tal-ammont dovuti mill-attur lis-soċjeta' konvenuta (fol 169).

Illi l-istess Joseph Cassar reġa' xehed wara li ġiet pprezentata eċċezzjoni ta' preskrizzjoni. Li spjega li l-attur kellu kont miftuħ mal-kumpannija konvenuta (fol 213),

“Dan huwa kont ta’ Peter Montebello meta jixtri ssir l-invoice u meta jithallas jinqata’ parti mill-bilanċ, dak kollox, u l-aħħar pagament li sar 08.05.2000 ħallas 2000.”

Illi f'xhieda oħra spjega li meta kien isir pagament da parti tal-attur l-ewwel li jinqatgħu kienu l-interessi u mbagħad il-kumplament imur fuq il-bilanċ.

Xehed ukoll **John Borg** li kellu jivverifika l-workings fuq id-dokumenti esebiti.

Xehed ukoll **Stephen Cachia** u ppreženta Dok ‘SC1’ (fol 236).

Illi waqt is-seduta tat-13 ta' Mejju 2015 (fol 268) reġa' xehed **Joseph Cassar** u spjega illi t-trakk Leyland Cruiser ġie registrat direttament fuq Peter Montebello mingħand John Polidano u qatt ma ġie registrat fuq ismu għaliex fi kliemu *“is-soltu hekk konna nagħmlu. Konna ndawruhom mal-ewwel minn sid għall-iehor.”*; u dana press illi huwa kien jixtri sabiex jerga' jbiegħ.

Kunsiderazzjonijiet Legali

A. PRESKRIZZJONI

Illi din il-Qorti ser tibda biex tikkunsidra d-diversi eċċezzjonijiet ta' preskrizzjoni mressqa mill-partijiet:

(1). Preskrizzjoni eċċepita mill-Attur fir-rigward tal-kontro-talba

Illi l-attur permezz ta' nota tal-eċċezzjonijiet ulterjuri tal-5 ta' Novembru 2013 [fol 208] eċċepixxa l-preskrizzjoni tat-tmintax-il xahar [artikolu 2148(b) tal-Kodiċi Ċivili] u tal-ħames snin [artikolu 2156(f) tal-Kodiċi Ċivili]. L-attur jissottometti kif ġej [fol 276],

“... Ma jidhirx illi huwa bejgħ bil-grossa ċertament, għaliex l-esponent kien jixtri waħdiet anke jekk l-ordnijiet kienu qawwijin ta' vettura jew spare parts u attrezzaturi għan-negozju tiegħu. L-esponent jissottometti għalhekk illi l-perjodu applikabbli ta' preskrizzjoni huwa ta' tmintax-il xahar fejn huwa ċar illi kull talba hija preskritta.

14. Jekk għall-grazzja tal-argument, jingħad illi din hija obbligazzjoni kummerċjali u allura applikabbli l-ħames snin, il-pożizzjoni ma tvarjax. Il-kontro-talba giet notifikata fl-2001 u allura kull pretensjoni qabel 1996 hija preskritta u perenta. Forsi aktar importanti minn hekk, il-ħlasijiet li saru fl-2000 ma jistgħux jinterrompu preskrizzjoni li bdiet fid-1992 u dan għaliex isir il-ħlas. Qed issir referenza għall-opening balance qatt spjegat ta' Lm 6700 u ċertament kontra din ma rriżulta li sar ebda pagament. L-unika spjegazzjoni possibbli hija li din kienet tirreferi għal Leyland Cruiser Reg V 6277 u giet esebita fattura aktarx iffirmata minn Peter Montebello. Bien ikun hemm interruzzjoni kontra din, irrid jirriżulta pagament speċifiku u allokat kontra dan il-bejgħ u n-negozju. L-uniku pagament li mhux ċar għalxiex jirreferi huwa dak tat-23 ta' Ottubru 1993 cheque 371 MMBK għal Lm1,000. Dan ma jvarjax il-pożizzjoni għaliex fi kwalunkwe każ it-talba hija preskritta. L-attur Peter Montebello wkoll dejjem ċaħad illi huwa xtara din il-vettura mingħand Cranes & Commercial Plant Sales Limited, għaliex huwa jgħid li xtara mingħand John Polidano. Kien x'kien id-

dokumenti juru li s-sid reġistrat kien Polidano u din tohloq almenu preżunzjoni favur it-teżi ta' Montebello.

15. Ma jsegwix dak li xehed Joseph Cassar fis-seduta tat-8 ta' Ottubru 2008 fejn qal illi 'la jkollu kont miftuħ il-pagament jinqata' mill-istatement li jkollu, mhux minn fuq dik jew min fuq l-oħra.' L-allokazzjoni ta' pagamenti ssir kontra dak l-oġġett jew partita li għaliha tirreferi. Altrimenti ma jispjegax kif is-Sur Cassar fuq pretensjoni allegata li tmur lura għal 1992 qatt ma ħa passi jew azzjoni u ħalla statement jakkumula u ċcaqlaq biss meta rċieva l-kawża."

Illi f'dan ir-rigward is-soċjeta' konvenuta tqajjem punt proċedurali [fol 288],

"16.1 Għalkemm l-attur jeċċepixxi li l-azzjoni rikonvenzjonali tas-soċjeta' esponenti hija preskritta, fl-istess hin eċċepixxa wkoll il-ħlas dovut. Dawn iż-żewġ eċċezzjonijiet huma inkompatibbli ma' xulxin u l-eċċezzjoni li l-ammont dovut gie saldat toqtol l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni in kwantu ma tistax ma tinftiehimx ħlief bħala ammissjoni tal-kreditu imma li l-ammont pretiż diġa' gie maqtul. Għaldaqstant kwalunkwe eċċezzjoni ta' preskrizzjoni ma treġġix."

Illi dwar din l-eċċezzjoni ta' preskrizzjoni fil-mertu s-soċjeta' konvenuta tikkontendi illi l-artikolu 2148(b) tal-Kodiċi Ċivili ma japplikax peress illi [fol 290]:

"18.2 Meta wieħed iqis l-għamla ta' negozju bħal dak li għamlu bejniethom is-soċjeta' esponenti u dik intimata, wieħed ma jsibx li dan jikkwalifika bħala bejgħ bl-innut."

Illi fir-rigward tal-preskrizzjoni ta' hames snin, is-soċjeta' konvenuta tikkontendi li għandha tapplika l-eċċezzjoni kontenuta fl-artikolu 2151(2) tal-Kodiċi Ċivili:

“Iżda, f’kull każ bħal dan, jekk il-kreditu għal dawn il-fornituri, kunsinni, xogħlijiet, servizzi, jew qadi ieħor jirriżulta minn kont aċċettat mid-debitur jew minn dikjarazzjoni oħra tad-debitur bil-miktub, l-azzjoni ma taqax bi preskrizzjoni ħlief bl-għeluq ta’ hames snin li jibdwew mid-data ta’ dak il-kont jew ta’ dik id-dikjarazzjoni.”

Illi s-soċjeta' konvenuta tirrileva illi [fol 292]:

“20.3 F’tali każ, it-terminu preskrittiv għandu jitqies li gie nterott fid-dati meta gew effettwati l-imsemmija pagamenti akkont u li reġa’ beda jiddekorri. Bejn ħlas u ieħor qatt ma nqabżu l-hames snin. Fuq l-iskorta ta’ dawn il-fatti oġġettivi ma jirriżultax li fuq l-ammont pretiż mis-soċjeta’ konvenuta fil-kontro-talba għaddiet il-preskrizzjoni tal-hames snin għaliex kif diġa’ spjega l-attur għamel diversi pagamenti akkont.”

Illi din il-Qorti tosserva illi l-eċċezzjoni kontenuta f’paragrafu 4 tan-nota ta’ eċċezzjonijiet bi twegiba għall-kontro-talba l-attur jeċċepixxi l-pagament [fol 24]:

“4. Illi mingħajr preġudizzju għall-premess, fil-mertu l-attur rikonvenut ma għandu jagħti xejn għaliex dejjem ħallas u fil-mertu jirriserva li jeċċepixxi prova tal-ħlas mingħajr preġudizzju għall-eċċezzjoni tad-dekadenza u jew preskrizzjoni.”

Illi huwa principju assodat illi f’każ ta’ eċċezzjoni ta’ preskrizzjoni hu kkunsidrat illi eċċezzjoni ta’ tpaċija hija

inkompatibbli¹. In vista illi kemm it-tpaċija u l-pagament effettiv huma forom ta' estinzjoni ta' obbligazzjoni għandha tigi applikata l-istess regola. **Għaldaqstant l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni qed tiġi miċhuda.**

(2). Preskrizzjoni ta' sentejn tad-danni *ex delicto* eċċepita mill-konvenut

Illi s-soċjeta' konvenuta ressqet eċċezzjoni ulterjuri tal-preskrizzjoni a tenur tal-artikolu 2153 tal-Kodici Ċivili [fol 284], "*stante li skont iċ-Ċitazzjoni preżentata mill-attur stess l-gaffa in kwistjoni nbiegħet lill-attur fl-1996 filwaqt illi l-kawża bit-talbiet għad-danni giet ppreżentata fid-9 ta' Ottubru 2000, u l-unika ittra uffiċjali li għaliha hemm referenza fl-atti proċesswali giet ippreżentata fil-15 ta' Ottubru 2000, meta kull dritt ta' azzjoni kien diġa' preskritt a tenur tal-artikolu 2153 tal-Kapitolu 16. Skont dan l-artikolu tal-Liġi, l-azzjoni għall-ħlas tal-ħsarat mhux ikkaġunati b'reat taqa' bi preskrizzjoni bl-għeluq ta' sentejn.*

14.3 Din l-eċċezzjoni hija bażata fuq il-fatt li l-attur naqas li jipprova li huwa kellu favur tiegħu dik l-obbligazzjoni kontrattwali u li s-soċjeta' esponenti naqset li taddempixxi."

Illi l-attur jirribatti billi jissottometti illi [fol 277],

"Bl-akbar rispett dan it-terminu mhux applikabbli għaliex ir-relazzjoni bejn il-partijiet kienet ex contractu u allura t-terminu kien ħames snin. Mill-istatement jirriżulta illi l-gaffa FIAT Ellis inxtrat għall-ħabta ta' Mejju 1996 u l-kawża preżenti għal danni ovvjament ex contractu għaliex

¹ "Marianna Spiteri, Lorenza Spiteri u Giuseppe Spiteri vs Joseph Vella" deċiża mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili fit-3 ta' Mejju.

naxxenti mill-bejgħ depożitata l-Qorti fil-25 ta' Settembru 2000, jiġifieri fit-terminu ta' hames snin."

Illi l-Qorti tosserva illi mill-fatti tal-każ ħareġ illi r-relazzjoni ta' bejn il-partijiet hija dik kontrattwali u mhux *ex delictu*. Is-soċjeta' konvenuta naqset milli tissostanzja l-eċċezzjoni tagħha bbażata fuq danni *ex delictu*. **Ghaldaqstant din l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni qed tiġi miċhuda.**

B. TALBA GĦAT-TRASFERIMENT U DANNI

Illi jidher li ma hemm l-ebda kontestazzjoni bejn il-partijiet li jsir it-trasferiment tal-gaffa mertu tal-kawża għal fuq l-attur. **Ghaldaqstant din il-Qorti tiffissa terminu ta' xahar sabiex is-soċjeta' konvenuta tersaq għat-trasferiment mal-awtorita' kompetenti.**

Illi dwar it-talba għad-danni din il-Qorti tirrileva punt rilevanti sollevat mis-soċjeta' konvenuta [fol 283]:

"Il-vettura baqgħet ma ġietx trasferita f'isem l-attur mhux tort tas-soċjeta' konvenuta iżda tort tal-indempjenzi tal-istess attur. Fil-fatt, mitlub jesebixxi kopja tal-ittra li suppost intbagħtu lis-soċjeta' konvenuta tramite l-avukat tiegħu sabiex is-soċjeta' konvenuta tersaq għat-transfer ta' din il-gaffa fis-seduta tat-2 ta' Novembru 2005, l-attur ħdax-il sena wara baqa' ma ressaq ebda prova."

In applikazzjoni tal-prinċipju "*vigilantibus et non dormientibus jura subveniunt*", kien fl-interess tal-attur illi jinterpella lis-soċjeta' konvenuta skont il-liġi sabiex jassikura li t-trasferiment iseħħ.

Inoltre din il-Qorti tosserva illi għall-finijiet ta' kwantifikazzjoni tad-danni allegati sofferti l-attur jillimita ruħu li jagħmel kalkoli u stimi vagi u naqas milli jipprezenta dokumentazzjoni in sostenn ta' tali kalkolazzjonijiet [ara b'mod partikolari paragrafu 6 tal-affidavit tal-attur fol 73]. *Inoltre* jidher illi l-attur fil-prattika għamel użu tal-gaffa *de quo* iżda din kellha tkun limitata għal fuq proprjeta' privata – iżda hareġ fil-mori tal-kawża illi l-gaffa *de quo* ma setgħetx tinstaq fuq toroq pubbliċi u dan b'mod partikolari mix-xhieda ta' Brian Farrugia, *senior clerk* tal-Transport Malta, “*jien għandi miktub li hija mechanical shovel, anke meta għamli l-inspection il-pulizija, jekk hi fuq il-ktajjen, ma tistax toħroġ fit-triq, trid tigi dejjem trasportata minn private property għal private property oħra. Qatt ma tista' toħroġ on public roads. Jekk inhi fuq ir-roti, iva tista' tigi licenzjata.*”

Għaldaqstant din il-Qorti ma tistax tilqa' din it-talba għad-danni.

C. KONTRO-TALBA għall-hlas u imghaxijiet

Illi mill-fatti rriżulta illi bejn il-partijiet kienu saru diversi transazzjonijiet. Għal dan il-għan is-soċjeta' konvenuta fetthet kont fuq isem l-attur, Peter Montebello. Jidher li hemm diskrepanzi bejn l-ammont li qed jiġi mitlub mis-soċjeta' konvenuta u dak li jirriżulta fl-*istatement*. Ġew ipprezentati diversi argumenti mis-soċjeta' konvenuta illi mill-ammont li kienu jirċievu mill-attur kienu jnaqqsu l-ewwel l-interessi. Din il-Qorti tirrileva ma nġhatatx spjegazzjoni konvinċenti dwar l-*opening balance*. *Inoltre* ma kienx hemm spjegazzjoni ċara jekk l-ammonti dovuti kienux jirreletaw għal Leyland Cruiser jew għal FIAT Ellis. Ma jidhirx li hemm *delivery notes* u l-*invoices* mhux kollha kienu ffirmati. Min-naħa tiegħu Peter Montebello esebixxa tlett ċekkijiet datati 3 ta' April 1996 għal Lm 5,550; u kopji ta' ċekkijiet [fol 76-77] ta' Lm 2,500 maħruġ fit-28 ta' Mejju 1996, ieħor ta' Lm 1,000 u ieħor ta' Lm2,000 lill-Avukat Dr Mario de

Marco ghan-nom tal-klijent tiegħu. *Il-Qorti hi tal-fehma li mhuwiex kompitu tagħha li tillikwida d-danni hekk sofferti u dana unikament minħabba l-fatt illi l-atturi naqsu li jipprovdu dokumentazzjoni appożita sabiex din il-Qorti tillikwidahom.* (“**Muscat vs Baldacchino**” deċiża mill-Prim Awla fit-8 ta’ Jannar 2016). **Fiċ-ċirkostanzi din il-Qorti ma thossx illi t-talba għall-hlas u imghaxijiet giet ppruvata skont il-liġi, u għaldaqstant qed tiġi miċhuda.**

DEĊIŻJONI

Illi l-Qorti tiddeċiedi din il-kawża billi għal dawn il-motivi:

Tilqa’ biss l-ewwel talba attriċi u għall-fini tal-eżekuzzjoni tagħha tiffissa terminu ta’ xahar;

It-talbiet l-ohra attriċi qed jiġu miċhuda;

Il-Qorti tiċhad it-talbiet rikonzvenzjonali tas-soċjeta’ konvenuta.

L-ispejjeż ikunu bla taxxa bejn il-kontendenti biex ikunu evitati ratizzazzjonijiet ikkumplikati.

Moqrija.

**Onor. Joseph Azzopardi LL.D.
Imħallef**

**Mario Debono
Deputat Registratur**